

Till: Inspektionen för vård och omsorg
Avdelning öst
Box 6202
102 34 Stockholm

Yrkanden

Jag Johan Asplund, 691208-XXXX, skulle vilja be IVO genomföra, eller instruera Region Halland att genomföra, Lex Maria-utredningar i två fall där Psykiatrin i Halmstad (både slutenvård och öppenvård) orsakat mig vårdskador (detaljer nedan). Jag skulle också vilja att IVO granskar hur Psykiatrin inom Region Halland föreskrivit sömnmedicinerna Zolpidem och Zopiklon till mig i 14 år samt även det faktum att läkare där väljer att försöka behandla "restless legs" orsakad av Zopiklon/Zolpidem-abstinens med psykofarmaka (i syfte att droga patienten så att han, d.v.s. jag, blir så påverkad att jag inte märker av problemen). Detta trots att Region Hallands egen expert på "restless legs" i samband med Zolpidem/Zopiklon-abstinens rekommenderar en medicin som är godkänd för just behandling av "restless legs". Läkare inom Psykiatrin vägrade även att kontakta nämnda expert för att rådfråga honom kring behandlingen. Jag kan inte se att deras agerande är förenligt med god läkarsed och beprövad erfarenhet. Som Psykiatrin i Halmstad fungerar i dagsläget så kan läkarna där endast göra patienterna läkemedelsberoende men de saknar uppenbarligen kunskap, och vilja, att hjälpa patienter bli fria från sagda beroende.

Bakgrund

Jag blev i juni 2007 akut inlagd på psykiatrins avdelning 19 i Halmstad. Vid inläggandet så uppvisade jag förmodligen alla klassiska symptom på en svår depression med undantag för sömnproblem. Trots att jag mådde oerhört dåligt så sov jag ganska bra på nätterna. Trots det blev jag omedelbart insatt på sömnmedicin (tror det var Zopiklon och Propavan). Jag minns att jag första kvällen på Avd 19 fick dem och ifrågasatte varför jag skulle ha sömnmedicin men sköterskan trugade i mig dem med motiveringen att det var en stor omställning att bli inlagd akut och att jag behövde dem för att kunna sova. Jag var sedan ineliggande hela sommaren och en bit in på hösten (ett undantag när jag var hemma i två veckor). Under hela denna tid så matades jag med sömntabletter trots att jag inte hade sömnproblem. Jag fick det långt senare och jag anser att det var sömnmedicinernas förtjänst.

Så småningom skrevs jag ut men läkarna fortsatte att ordinera sömnmedicin rutinmässigt. Jag har efter utskrivningen 2007 från slutenvården haft regelbunden kontakt med Psykiatrin (både öppen- och slutenvård) och frågan om att sluta med sömnmedicinerna har ibland varit uppe till diskussion men det har hela tiden handlat om "på sikt, när du mår bättre, ska vi sätta ut sömntabletterna" men jag har aldrig kommit till stadiet där jag "mått bättre". Jag gjorde egna försök att sluta med sömntabletterna men återföll alltid eftersom min sömn redan var kemiskt förstörd av medicinerna. Så passerade 14 år och väldigt många läkare (som alla skrev ut sömnmedicin) i revy och det blev hösten 2021. För första gången var en läkare (Anna Hagstad) tydlig med att jag bör sluta med sömntabletterna omedelbart och hon skrev också en remiss till TILMA som är en specialistmottagning för läkemedelsberoende. Innan jag blev kallad till TILMA så hade jag dock satt ut sömnmedicinen (som nu var Zolpidem) på egen hand. En vecka efter att jag helt slutat med Zolpidem så fick jag problem med myrkrypningar och ryckningar i benen i samband med att jag höll på att somna. Problemen var så stora att de hindrade mig från att somna vilket ledde till att jag bara fick drygt fyra timmars sömn per natt. Jag sökte information om fenomenet både hos TILMA och på nätet och den bild som framträder var tydlig. Symptomen är vanliga efter ett långvarigt bruk av den här

typen av medicin. Problemen brukar försvinna efter sex månader men kan hänga i under flera år som de tyvärr gjorde i mitt fall.

Eftersom problemen kvarstod så skrev Anna Hagstad under sommaren 2022 ut Melatonin och Quetiapin för intag innan jag la mig i förhoppning att de skulle göra mig så trött att jag sov igenom besvären som hon ansåg berodde på utsättningen av sömnmedicinen (se Bilaga 1). Tyvärr fungerade medicinerna bara en mycket kort period och därefter var jag tillbaka i den nattliga kampen för att kunna sova. Lyckades jag sova fem timmar så hade jag haft en bra natt. Jag kunde med plågsam tydlighet konstatera hur konstant sömnbrist bryter ner en människa.

Under vintern/våren 2022 började sömnproblemen tära allt mer på mig och jag blev mer och mer fysiskt och psykiskt sliten. Min situation kändes allt mer hopplös och jag började få suicidtankar eftersom jag inte såg nån väg ut ur sömnlösheten. Jag kontaktade återigen TILMA (via 1177) för att de är Region Hallands experter på frågor rörande beroende och abstinens av sömnmedicin. Jag fick svaret nedan:

”Hej Johan,

så bra att du lyckats bli fri från Zolpidem, bra jobbat!

Vi har många patienter som lider av dessa besvär du beskriver och de flesta känner bättring efter cirka 6 månader men ibland längre.

Vår läkare Per Steneryd meddelar dig att T. Pramipexol 0,18 mg - 1-2 st till natten kan ge lindring för vissa.

Ta upp detta med din kontakt på VPM (förtydligande Vuxenpsykiatriska mottagningen, Psykiatrin Halmstad, Region Halland) eller din distriktsläkare.

Hoppas att det löser sig nu för dig.

*Bästa hälsningar Närsjukvården TILMA Halmstad Ssk Hanna B Klippel Tel: 073-8549034
2023-03-08”*

Jag gjorde som TILMA rekommenderade och kontaktade VPM men där fick jag med vändande post följande besked:

”När det gäller behandling för myrkrypningar måste jag be dig kontakta vårdcentralen.

Med vänlig hälsning Erik Carlsson hyrläkare”

Jag tyckte att det är väldigt anmärkningsvärt att Psykiatrin inte vill ta ansvar för problem som medicin de introducerat mig till och sedan förskrivit i 14 år orsakat. Jag ska istället kontakta vårdcentralen där de inte har någon som helst aning om min sjukdomshistorik vad det gäller psykisk ohälsa eller sömnsvårigheter. Jag kontaktade inte vårdcentralen utan skickade istället ett argt meddelande via 1177 och mejl (Bilaga 2) till läkaren och hans. Responsen på det var ett ynkligt mejlsvår från Marie-Louise Nilsson, chef för Vuxenpsykiatriska mottagningen i Halmstad (Bilaga 3) samt senare ett meddelande, och nytt nekande, från läkaren Erik Carlsson (Bilaga 4). Jag anser att nekandet att skriva ut medicinen, eller att åtminstone träffa mig för att diskutera frågan var felaktigt. Jag anser också att det är anmärkningsvärt att Erik Carlsson, som var min läkare då, inte valde att agera på att jag uppenbarligen mådde oerhört dåligt både psykiskt och fysiskt. Jag hade önskat att han åtminstone sagt ”Jag ser att du mår dåligt så jag bokar en tid åt dig så att vi kan träffas och prata”.

Det negativa beskedet från Erik Carlsson fick mig att fullständigt bryta ihop och genomföra ett suicidförsök som jag tack och lov avbröt innan jag blev allvarligt skadad, dock inte innan min hustru upptäckt att jag saknades hemma och larmat VPM som kontaktade polisen och bad dem leta efter mig.

Efter mitt suicidförsök reagerade VPM och jag kallades till ett möte med läkaren Angelina Bernat. Vid det mötet blev det uppenbart att hon var helt ovetande om att jag hade sömnstörningar på grund av utsättning av sömnmedicin. Hon var där för att behandla symptomen (mitt suicidförsök) och inte den bakomliggande sjukdomen (sömnstörningarna som bröt ner mig). Jag bad upprepade gånger Angelina att skriva ut medicinen TILMA rekommenderade men hon vägrade. Jag bad då henne, också flera gånger, att kontakta TILMA för att diskutera medicinen och situationen med dem men hon vägrade återigen. Det enda hon erbjöd sig göra var att skriva ut psykofarmaka (Olanzapin eller Risperdal) som skulle göra mig så trött på kvällarna att jag förhoppningsvis skulle somna trots myrkrypningar och benspasmer. Hennes motivering att inte skriva ut medicinen var att hon inte var bekant med den. Hennes resonemang var att hon inte var specialist på den och liknade det vid att om jag föll och bröt benet hos psykiatrin så skulle jag inte vilja att de försökte behandla benbrottet utan att de skickade mig till ortopederna. Exemplet, förlåt uttrycket, haltar. Det som ägde rum var en akut situation (jag hade försökt ta livet av mig dagen innan) och ska man ta till exempel så är ett där jag skär upp pulsåderna när jag är hos psykiatrin, det rimliga är då att de applicerar en tourniquet och ett tryckförband. Enligt Angelina Bernats sätt att resonera så skulle de istället slänga upp mig i en rullstol och så snabbt som möjligt, fortfarande blödandes, rulla mig till akuten där traumaexperterna finns.

Eftersom det var uppenbart att läkaren inte ville hjälpa mig med grundproblemet så avbröt jag diskussionen och lämnade psykiatrin. Jag lämnade mötet med ett tydligt och högt uttalande om att jag räknar med att vara död inom en vecka (genom suicid). Det var också min känsla då, sömnbristen och den likgiltighet jag mötte hos VPM gjorde att jag inte orkade fortsätta kämpa med livet. Den av dem föreslagna utredningen inom primärvården skulle ta veckor att få till och genomföra, jag hade inte så mycket ork kvar i mig.

I desperation efter att jag inte fått någon hjälp av VPM skickade jag en vädjan till TILMA om att de skulle ta in mig som patient och förskriva den medicin (Pramipexol) de tidigare föreslagit att VPM skulle skriva ut till mig. Tre timmar efter min vädjan ringde deras läkare Per Steneryd upp mig och gav mig en tid hos honom dagen därpå (d.v.s. fredagen 17/3-23). Efter mötet med honom på fredags så skrev han in mig hos TILMA och skrev ut Pramipexol. Jag har tagit medicinen sedan dess och jag har inte haft några besvär av myrkrypningar och benspasmer sen dess. Jag har sovit som en klubbad säl, utan några av de vaknätter som plågat mig sen hösten 2021. Per Steneryd räddade utan tvivel livet på mig.

Eftersom jag anser att jag Psykiatrins agerande (den onödiga, långvariga och ouppföljda förskrivningen av sömnmedicin och deras nonchalans som ledde till ett suicidförsök) orsakat mig vårdskador (bl.a. sömnstörningar, beroende, abstinens och suicidförsök) tycker jag att VPM borde göra Lex Maria-anmälningar rörande båda fallen. Jag mejlade därför VPM och politikerna i Driftsnämnden Psykiatri och frågade om de avsåg att göra sagda anmälningar (Bilaga 5). Dessförinnan hade jag också gjort en anmälan via patientnämnden där jag hävdade att läkaren Erik Carlsson agerat felaktigt som inte skrev ut Pramipexol till mig samt frågade hur Psykiatrin förhåller sig till den i mitt fall mycket långa förskrivningen av sömntabletter, har den varit rimlig och korrekt (Bilaga 6)?

Mina frågor konkretiseras nedan under rubriken "Mina frågor till Psykiatri Halland" och Psykiatriens svar på mina skrivelser redovisas nedan under rubriken "Psykiatriens svar".

Mina frågor till Psykiatri Halland

Anmälan via patientnämnden 2023-03-13 (Bilaga 6)

- A. Jag önskade ett officiellt svar från Psykiatri Halland hur de ställer sig till den 14 år långa förskrivningen av sömnmedlen Zopiklon och Zolpidem som deras läkare gjort till mig. Är den i enlighet med riktlinjerna för hur medicinerna ska förskrivas?
- B. Jag ville också veta varför de vägrade att skriva ut en medicin som kan hjälpa mot de sömnstörningar jag drabbats av på grund av långvarigt bruk av sömnmedicin.

Mejl direkt till VPM och politikerna i driftsnämnden Psykiatri 2023-03-20 (Bilaga 5)

- C. Jag undrade om VPM avsåg att göra en Lex Maria utredning och anmälan med anledning av den vårdskada jag fått på grund av psykiatriens långvariga (14 år) och ouppföljda förskrivning av sömnmedel till mig?
- D. Jag undrar också om VPM avser att göra en Lex Maria utredning och anmälan med anledning av att det taffliga bemötande och brist på ansvarstagande som era läkare gett mig när jag i desperation vänt mig till dem för att få hjälp med de sömnstörningar som uppstått efter att jag efter 14 år slutat med de av psykiatrien utskrivna sömntabletterna (Zolpidem och Zopiklon)? Bemötandet fick mig att bryta ihop och göra ett suicidförsök.

Psykiatriens svar

Svar på anmälan via Patientnämnden

I det här ärendet har jag fått två svar. I det första svaret, daterat 2023-04-06 (Bilaga 7) besvaras bara frågeställning B ovan, fråga A struntar men helt i. Via Patientnämnden (Bilaga 8) begärde jag att Psykiatri skulle komplettera sitt svar så att det även inkluderade frågeställning A (osäker om Patientnämnden omformulerade min begäran i Bilaga 8 eller om de skickade in den som den var). En sådan komplettering, daterad 2023-05-19 (Bilaga 9), inkom sedan till mig.

- A. Psykiatri svarar inte direkt på min fråga gällande förskrivningen till mig specifikt utan ger ett allmänt svar om att det inte är önskvärt med långtidsbehandling med Zopiklon och Zolpidem. De säger att det ibland kan vara medicinskt nödvändigt och att all förskrivning sker i dialog med läkare där även biverkningar ska värderas mot nyttan av ett givet preparat.
- B. Vad det gäller läkaren Erik Carlssons vägran att förskriva medicin mot restlessness (Pramipexol – Produktnamn Oprynea) så säger psykiatri att det beslutet var korrekt eftersom mina problem kan ha andra orsaker och det är distriktsläkare som handlägger såna symptom.

Mejl direkt till VPM och politikerna i driftsnämnden Psykiatri

Psykiatri har inte bemödat sig att skicka ett separat svar på frågeställningarna C och D utan i sitt andra svar på frågorna som ställts via Patientnämnden (Bilaga 9) skriver de (utan att ange diarienummer för det ärendet).

"Jag svarar här samtidigt på innehållet i det mejl med synpunkter som du skickade till psykiatriens ledning 230508" Min kommentar – datum är fel jag skickade mejlet 2023-03-20. Sen kommer svaret

på frågeställning A av följt av vad jag antar ska föreställa ett svar på det mejl jag skickade till psykiatrins ledning 2023-03-20, d.v.s. frågeställning C och D.

"När det gäller vår vägran att kommunicera via mejl, så är vi förhindrade från denna typ av kommunikation på grund av juridiska skäl och sekretesslagstiftning. Mejl anses inte vara ett säkert sätt att kommunicera. Å andra sidan är 1177 ett bra sätt att komma i kontakt med sin mottagning, men det lämpar sig inte för längre diskussioner."

Mina kommentarer till Psykiatrins svar

Jag är tacksam för att Psykiatrin svarat på åtminstone en av mina fyra frågeställningar men jag är samtidigt mycket beklämd över att de vägrat svara på de övriga tre. Jag skall kommentera dem enskilt nedan men som en generell kommentar vill jag säga att jag tycker det är allvarligt att Psykiatrin obstruerar och undviker att svara på frågor som patienter har kring sin egen vård. Det är extra allvarligt i fall som drivs via Patientnämnden eftersom det sägs vara patienters väg till dialog med sin vårdgivare. Att psykiatrin dessutom inte kan svara Ja eller Nej på frågan om de kommer göra Lex Maria-anmälningar i mitt fall anser jag vara häpnadsväckande nonchalant och respektlöst.

- A. Jag delar inte Psykiatrins åsikt att läkare Erik Carlsson agerat korrekt när han vägrat skriva ut Pramipexol mot restless legs till mig med motiveringen att problemen kunde bero på nåt annat än abstinens av Zolpidem/Zopiklon. Hade han brytt sig om att prata med mig eller titta i min journal hade han fått information om att problemen uppstod i direkt samband med att jag slutade med sömnmedicinen. Han hade också sett att min tidigare läkare, Anna Hagstad, gjort bedömningen att problemen härrörde från abstinens av sömnmedel (Se Bilaga 1). Jag träffade henne sommaren 2022 med anledning av problemen och hon var väldigt tydlig med att hon ansåg att problemen berodde på att jag slutat med sömnmedicinen. Jag tycker också att det är anmärkningsvärt att Erik Carlsson valde att inte samråda med regionens egen expert på området, Tilmas läkare Per Steneryd.
- B. Vad det gäller svaret om långtidsanvändande av sömnmedicin tycker jag att jag förtjänar ett svar som är individanpassat och inte bara några allmänna floskler kring hur det borde vara. Psykiatrin bemöter t.ex. inte alls faktumet att sömnmedicinen sattes in trots att jag inte hade sömnproblem utan vad det verkar som en ren rutinåtgärd. I sitt svar skriver Psykiatrin att det ibland kan vara medicinskt nödvändigt att förskriva sömnmedicin under en förhållandevis lång tid. Personligen anser jag att 14 år är mycket mer än en "förhållandevis lång tid". Psykiatrin skriver även att all förskrivning sker i dialog med läkare, där även biverkningar ska värderas mot nyttan i ett givet preparat. Jag anser att någon sådan dialog aldrig skett i mitt fall, inte under de 14 år jag åt sömnmedicin, och jag skulle därför vilja se de journalanteckningar som styrker att något sådant ägt rum i mitt fall. Som motbevis mot Psykiatrins påstående vill jag berätta hur jag kom att byta från Zoipiklon till Zolpidem – det var min kontaktperson/terapeut (en DBT-utbildad sjuksköterska) som föreslog det (utan diskussion om risker) och när jag sa ja kontaktade hon min läkare som skrev utan preparatet utan att tala med mig.

Vad det gäller frågorna om Lex Maria-anmälningar (C och D) så är det uppenbart att Psykiatrin inte svarat på dem. De har istället svarat på en fråga jag inte ställde. Bakgrunden till deras förvirrade svar kan möjligen stå att finna i att jag i slutet på mitt mejl från 2023-03-20 ironiserat lite över Psykiatrins

vägran att kommunicera via mejl. Jag ska givetvis aldrig mer försöka vara ironisk i mina kontakter med Psykiatrin.

Att Aslak Iversen (Verksamhetschef Psykiatri Halland, Öppenvård) som är den som skrivit Psykiatrins svar inte har bättre koll på mina frågor tycker jag är häpnadsväckande. Särskilt som han inleder alla sina svar med *"Jag har gått igenom din anmälan till Patientnämnden och läst de delar av din journal som behövts för att besvara ärendet."* Uppenbarligen har han inte det.

Avslutningsvis vill jag bara säga att Psykiatrin i sina svar visar förakt för de strukturer vi har inom svensk hälso- och sjukvård för återkoppling av problem och klagomål genom att konsekvent undvika att svara på mina frågor. Det är allvarligt och riskerar att göra patienter som inte har min ilska och förmåga att hantera konflikter skriftligt rättslösa.

Jag ber därför att IVO skall agera gentemot Psykiatrin enligt de yrkanden jag gör inledningsvis.

Underlund 2023-06-10

Johan Asplund (19691208-XXXX)

Underlund Funten 110

30577 Getinge

Tel: 070-256 94 77

e-post: johan.asplund@sverige.net